

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Sturende MKI in de GWW

*Sectorbreed, eenduidig en voorspelbaar
sturen op het verlagen van de milieu-impact
in de GWW*

Charlie de Jong (IenW)

Inhoud presentatie

- Kabinetsbesluit
- Totstandkoming besluitvorming
- Vervolgstappen implementatie beleidsmaatregelen

Kabinetsbesluit 31 mei '24: sterker sturen op verlagen milieu-impact in de GWW

Door het opschalen van circulaire GWW-technieken en door aanvullende sturing in de opdrachtverlening met de milieukostenindicator (MKI) bied ik **eenduidigheid** in inkoop en **investeringsperspectief** om te verduurzamen. (...)

Vanwege de aanzienlijke impact en de voor opdrachtgevers relatief makkelijk uit te vragen eisen, neem ik het advies over om te sturen op betere milieuprestaties door het stellen van **prestatie-eisen op materiaalniveau** voor **beton, staal** en **asfalt**. In de komende maanden zal ik hiertoe een wetgevingstraject voorbereiden. Daarbij zal ik ook de methode waarmee de prestatie-eisen worden bepaald nader uitwerken. (...)

Daarnaast zal ik, om de markt te blijven uitdagen en eenduidigheid te bieden, opdrachtgevers wettelijk verplichten om de MKI mee te nemen in **aanbestedingen van grote projecten**. Daarbij geef ik ruimte om dit voor alle projecten op een passende manier te doen, vanuit het achterliggende doel: het sturen op een lagere integrale milieu-impact. (...)

In aanvulling op de verplichte sturing voor grote projecten blijf ik opdrachtgevers **stimuleren** om bij meer projecten in te kopen met MKI. Dit gaat dan vooral om kleinere opdrachtgevers die momenteel nog niet met MKI werken. Daarbij sluit ik aan op beleidsinzet vanuit onder meer de Buyer Groups en het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen. (...)

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Rijnstraat 8
25 15 XP Den Haag
Postbus 20901
25 00 EX Den Haag
T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/143375

Bijlage(n)
5

Datum 31 mei 2024
Betreft Toelichting circulair klimaatbeleid

Geachte voorzitter,

Het is essentieel dat we blijven versnellen richting een circulaire economie. Niet alleen voor de leveringszekerheid van grondstoffen en producten – van groot belang voor het Nederlandse bedrijfsleven – maar ook omdat een circulaire economie bijdraagt aan een schonere leefomgeving, de biodiversiteit, en aan de Nederlandse en mondiale klimaatdoelen. Als onderdeel van het klimaatbeleid heeft het kabinet tijdens de Voorjaarsbesluitvorming in april van dit jaar aanvullende afspraken gemaakt over circulaire maatregelen. Ook zijn middelen toegekend aan circulair beleid. Met dit pakket zet het kabinet de volgende stap in de implementatie van het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE).

In deze brief, die ik mede namens de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister voor Klimaat en Energie verstuur, ga ik hier nader op in. Allereerst geef ik toelichting op de klimaatmaatregelen waarover in de voorjaarsbesluitvorming van 2024 is besloten (deel I) en lopende (deel II) circulaire klimaatmaatregelen. Daarbij informeer ik u ook over de wijze waarop ik invulling geef aan versnelde verduurzaming van de infrasector.¹ Ten slotte (deel III) ga ik in op de voortgang van het ambitieuze klimaatdoel voor de circulaire economie, waaronder de lopende acties gericht op het terugdringen van ketenemissies. Ik ga daarbij ook in op de verwachte maatschappelijke effecten van het NPCE, zoals in kaart gebracht door onderzoeksbureau CE Delft.

I – Toelichting op het in de voorjaarsbesluitvorming 2024 ingezette circulaire klimaatbeleid

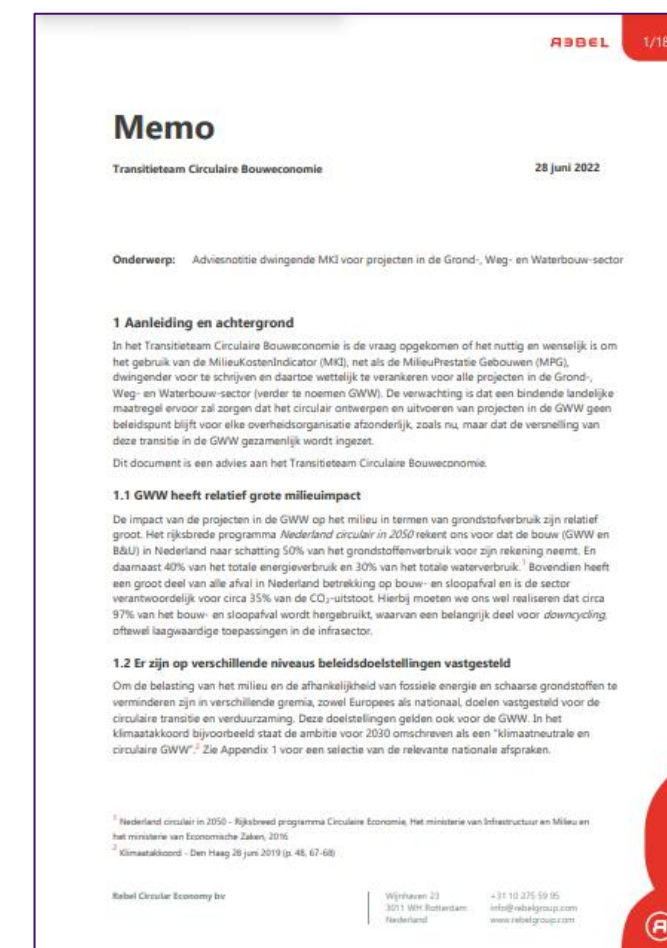
Om de klimaatdoelen te halen heeft het kabinet dit voorjaar besloten om maatregelen te treffen, waarover de minister voor Klimaat en Energie u op hoofdlijnen heeft geïnformeerd.² Daarbij is € 100 miljoen uit het Klimaatfonds vrijgemaakt om de komende jaren aanvullende CO₂-reductie te realiseren bij de aanleg en beheer van wegen, zoals hieronder nader wordt toegelicht. Aan de volgende circulaire maatregelen wordt invulling gegeven. Dit is een uitwerking van al eerder ingezet beleid binnen het NPCE en noodzakelijk voor het halen van de klimaatdoelen van het kabinet.

¹ Hiermee geef ik ook invulling aan toezeggingen nr. 15497, nr. 15498, nr. 15566, nr. 15567, nr. 15568, en TZ202404-014.
² Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, 32813 nr.1374

Pagina 1 van 10

Veel partijen* vragen om meer sturing op CE in de GWW

Advies TT CBE
Juni 2022

Integrale Circulaire
Economie Rapportage
Januari 2023

* Dit is een selectie van de partijen verenigd in het Bouwakkoord Staal en het Betonakkoord

Veel partijen vragen om meer sturing op CE in de GWW

“Het kabinet heeft met een positieve basishouding kennisgenomen van advies TTCBE, dat aansluit op het signaal van het Betonakkoord en Bouwakkoord Staal. We onderzoeken hoe invulling gegeven kan worden aan de intentie van het kabinet om meer te sturen met de MKI om zo de GWW sneller te verduurzamen. Hier betrekken we de sector bij.”

**Nationaal Programma Circulaire Economie
2023-2030**
(februari 2023)

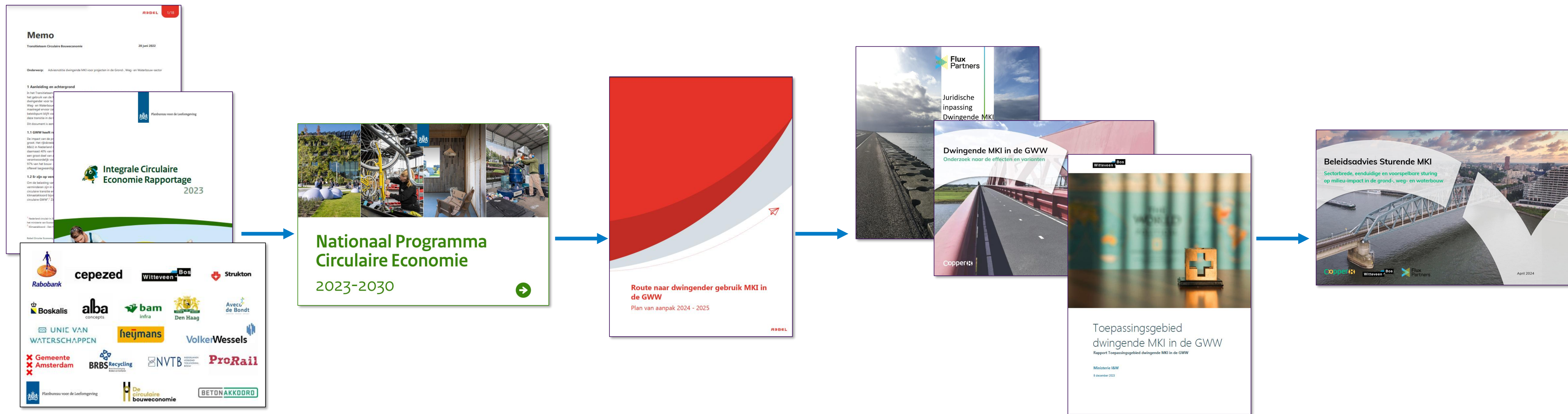
**Nationaal Programma
Circulaire Economie**

2023-2030

Onderzoeken naar de wijze van sturing in de GWW

Signalen markt
Juni 2022

NPCE
Februari 2023

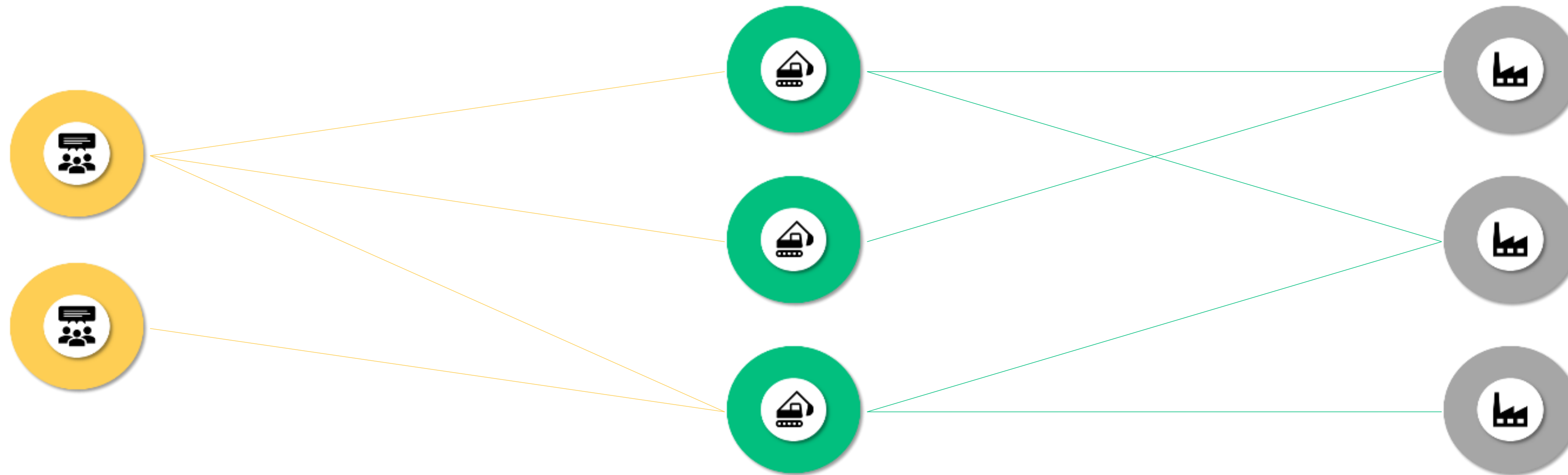
Plan van Aanpak
Juni 2023

Verdiepende onderzoeken
Januari 2024

Beleidsadvies
Mei 2024

Validatie met de sector

Wie hebben de onderzoeksbureaus gesproken?

Ronde tafel:
Publieke opdrachtgevers

Ronde tafel:
Aannemers

Ronde tafel:
Beton & staal

Ronde tafel:
Ingenieurs- en adviesbureaus

Ronde tafel:
Asfaltproducenten

Gesprek:
**Koepelorganisaties
(IPO, VNG & UvW)**

Gesprek:
Brancheorganisaties

Vertrekpunten voor een sterkere sturing met de MKI

- > Het Rijk voelt zich **verantwoordelijk** voor het halen van de ambities op klimaat en circulaire economie
- > **Stimulering** van verduurzaming in de infra heeft de afgelopen jaren tot onvoldoende resultaat geleid
- > Producenten hebben **eenduidigheid** over opdrachtgevers heen nodig om te investeren in verduurzaming (nu versnipperd)
- > Maatregel draagt bij aan staand Rijksbeleid, zoals de Strategie **Klimaatneutrale en Circulaire Infra (KCI)** en het Programma **Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)**
- > De **eenvoudige implementeerbaarheid** voor mede-overheden met beperkte **capaciteit, expertise en budget** is een randvoorwaarde

**Nationaal Programma
Circulaire Economie**

2023-2030

Uitgangspunten onderzoeksbureaus

Welke afwegingen zijn meegenomen door de onderzoeksbureaus?

- Er wordt gestuurd op de ketenpartij met de meeste **impact**: producenten
- Er wordt gestuurd vanuit de eigen **invloedsfeer**: opdrachtgevers
- Er wordt gekozen voor de route vanuit **optimale capaciteit**, om onnodige inspanning te voorkomen
- Er wordt gekozen voor de route met de **laagste proceskosten** en minst benodigde expertise
- Er wordt aangesloten bij de **koploperpelotonaanpak**

Sturende MKI: maatregelen op basis van beleidsadvies

1 Basis: wettelijke sturing op toepassing MKI

1. Introductie prestatie-eisen op materiaalniveau voor beton, staal en asfalt (materialen met grootste impact)
2. Verplichting inkopen met MKI als gunningscriterium in de aanbesteding en contractering van grote projecten

2 Ondersteuning: MKI-expertisecentrum

3. Stimulering inkopen met MKI voor kleinere projecten
4. Borging van eenduidigheid in het inkopen met MKI
5. Stimulering van toepassing circulaire ontwerpprincipes
6. Inzet op nieuwe (digitale) ontwerp- en monitoringsinstrumenten

3 Randvoorwaarden: borgen *level playing field*

7. Investeren in Milieuprestatiestelsel
 8. Anticiperen op Europese ontwikkelingen
- + Communicatietraject en inzet op betrokkenheid stakeholders

Implementatie 8 beleidsmaatregelen

- Een kijkje in de keuken

1

Wetgevingstraject

1. prestatie-eisen voor beton, staal en asfalt
2. Gunningscriterium voor grote projecten

2

Oprichting MKI expertisecentrum

1. Stimuleren van inkoop met MKI voor kleinere projecten
2. (Door)ontwikkelen en maken van afspraken over circulaire ontwerpprincipes
3. Borgen eenduidigheid in inkoop MKI
4. Inzet op nieuwe (digitale) ontwerp- en monitoringsinstrumenten

3

Borgen van randvoorwaarden

1. Doorontwikkeling NMD
2. Anticiperen op Europese ontwikkelingen
3. Communicatietraject

Vorbereitung wetgevingstraject in Q4 tot Q2/Q3 2025

1

Wetgevingstraject

1. Prestatie-eisen voor beton, staal en asfalt
2. Gunningscriterium voor grote projecten

Vormgeven
systematiek
prestatie-eisen

Inrichten
gunningscriterium
en eventuele
uitzonderingen

Onderzoek
Meerkosten en
bepalen grens *grote*
projectgrens

Schrijven
wetswijziging en
toetsen

Korte tijdslijn Wetgevingstraject

Interdep.
voorbereiding

Ambtelijke
voorportalen

Tweede
Kamer

Bekendmaking
en
inwerkingtreding

Q2 2024
t/m
Q3 2025

Q4 2025

2-3 maanden

Q1 2026

10 weken

Q2 2026

3-4 maanden

Q3 2026

4-6 maanden

Q4 2026

2-4 maanden

Q1 2027

1 maand

Toetsing en
consultatie

Raad
van
State

Eerste
Kamer

Sturende MKI en de Construction Product Regulation

- > MKI kan nu én in de toekomst onder CPR toegepast worden.
- > CPR is eerst gericht op het opstellen van een **geharmoniseerde meetmethode om de milieuprestatie** (19 milieueffecten) te bepalen.
- > Er is dan nog geen sprake van een maximum **milieuprestatie-eis**.
- > MKI komt tot stand op basis van weging van 19 milieueffecten. **Weging blijft een keuze van elk afzonderlijk land.**
- > Ook als de Europese Commissie onder CPR een eis stelt aan een milieuprestatie van een bouwproduct, dan **mogen er landelijk/bij inkoop strengere eisen worden gesteld** (artikel 83 CPR).
- > Wel: **belangrijke aandachtspunten** die door VRO en IenW op de voet gevolgd én geagendeerd worden.

2

MKI-expertisecentrum: ondersteunende maatregelen voor de sector

Vervolgstappen, een selectie:

- **Oprichting expertisecentrum**
 - Opdracht uitvoeringsorganisatie
- **Stimulering inkopen kleinere projecten**
 - Inventariseren wat partijen nodig hebben om te wennen aan MKI, aanvullend op Buyer Groups en MVOI
 - Voorbeeld: trainingen en opleidingsmateriaal
- **Borging eenduidigheid in inkopen MKI**
 - Creëren eenduidige reken- en toetsingsprotocollen
 - Stimuleren eenduidige gunningmethodiek

3 Borgen van randvoorwaarden

Vervolgstappen, een selectie:

- **Stakeholderconsultatie (eind Q1 2025)**
- **Communicatietraject**
- **Volgen Europese ontwikkelingen**
 - Ministeries VRO en IenW volgen ontwikkelingen op de voet en leveren waar mogelijk input
- **Nauwe samenwerking met NMD**
 - Stelsel wordt (nog) belangrijker voor GWW-partijen
 - Doorontwikkeling MKI stelsel
 - Samenwerking tussen ministeries VRO en IenW en Stichting NMD

